

Лоцман Р. О.,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри вокального виконавства*

*Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

ВСЕСВІТ УКРАЇНОСПІВУ: ВІДЕОПРОЕКТ ПРО МІЖНАРОДНУ ПРЕЗЕНТАЦІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ В ЧАС ВІЙНИ

Українська пісенна культура давно вийшла на рівень планетарного явища, лунаючи в широких просторах різних країн та континентів. З піснею на устах мандрували наші пращури по світу і ми сьогодні несемо цю місію – просвітницьку та глибинно-народну. Згадаймо Українську Республіканську капелу під керуванням О. Кошиця та К. Стеценка і її роль в становленні української державності століття тому. Гастролі українських артистів за кордон мають важливе просвітницьке значення і є частиною культурної політики держави. Українська пісня, як частина духовної культури нації, єднає нас в одну родину незалежно від того, де ми живемо.

Сучасна війна, що розв'язана московськими агресорами на території України, змусила емігрувати багатьох митців, тож явище україноспіву набуло ще більшого поширення в міжконтинентальному просторі. У межах статті проаналізуємо авторський досвід міжнародної презентації української пісні, зафіксований у відеопроєкті «Всесвіт україноспіву».

Метою проекту є розвиток та промоція культури україноспіву, налагодження комунікативних зв'язків між українцями світу, поширення інформації про важливі мистецькі події українських громад. «Всесвіт україноспіву» – документальний фільм-мандрівка по країнах світу з метою просвітницько-виховної, арт-волонтерської діяльності та об'єднання нації духовними цінностями, зокрема, українською піснею. Відеоролики, тривалістю від 2 до 22 хвилин, стисло інформують про проведені заходи з українськими громадами і створюють для глядачів враження віртуальної пісенної екскурсії. З метою промоції української пісні в світовому просторі нами було започатковано відеоблог у соціальних мережах під хештегами #пісеннаекскурсія та #пісеннамандрівка. Таким чином, за десять років російсько-української війни, окрім сотень благодійних концертів на фронті для військових та в тилу, ми провели тури в одинадцяти країнах світу з просвітницько-виховною місією україноспіву.

На офіційному каналі You-Tube автора дослідження створено список відтворення «Всесвіт україноспіву», який представлений відеороликами про міжнародну презентацію української пісні в 9 країнах світу: Франції, Італії, Чехії, Польщі, Данії, Бразилії, Іспанії. Ще два відеоролики перебувають на стадії виробництва – про концертні тури до Великобританії та Німеччини. Варто зазначити, що зйомку та монтаж відеоматеріалів забезпечує професійний відеооператор, випускник майстерні відомого кіномитця С. Лисецького – режисер та оператор-документаліст хроніки сучасної війни Д. Глухенький. Варто зазначити, що поняття «україноспів», яке відображає співочий досвід українського народу від найдавніших часів дотепер, було введено автором дослідження в науковий простір з 2020 року. Оскільки частина відеороликів була відзнята раніше – в 2019 році, то концепція режисури та подачі матеріалу трохи відрізняється від тих відео, котрі були створені в 2023–2024 роках. Таким чином, зупинимось на короткому аналізі сюжету окремих частин відеопроєкту «Всесвіт україноспіву».

Ідея створення документального відеофільму про міжнародну презентацію української пісні в час війни виникла в травні 2023 року у зв'язку з організацією благодійного турне по країнах Європи. Нашою метою була участь в Міжнародному конкурсі україноспіву «Диво-Вишиванка», що проходив у межах щорічного фестивалю «Вишиванка-Берегиня» в Іспанії. Дорогою до Барселони ми відвідали українські громади інших країн, провівши концерти при церквах, школах, культурних центрах. Результатом місячної подорожі шістьма європейськими державами стали 5 відеороликів та 3 тепловізори для Збройних Сил України, придбані за благодійні пожертви з концертного туру.

Відеоролик «Всесвіт україноспіву: Франція» – це 18 хвилин для знайомства з українськими громадами Ліона і Парижа. У відео ми співаємо з українцями в Культурному центрі імені Василя Сліпака в Парижі при Міжнародній Українській школі, а також в Соборі святого Володимира Великого в Парижі, в українській церкві святого Афанасія в Ліоні. 13-хвилинна пісенна відеомандрівка до Італії розповідає нам про збереження національних традицій при Українській суботній школі Греко-католицького Собору Святої Софії в Римі. Ми провели концерт на площі для української громади і окремо для учнів в стінах суботньої школи. Тут 7 травня 2023 року відбулось відкриття світлиці, де вчителями школи створено український простір з деревом роду, пісенним кошиком та виставкою старовинних вишиванок. «Всесвіт україноспіву: Італія» також знайомить з українською громадою Генуї, де при храмі святого Стефана діє волонтерський центр, в якому допомагають біженцям з України та плетуть маскувальні сітки для фронту. Ще два концерти відбулось в невеликих містечках поблизу Генуї (К'явері, Савона), а також два концерти у Венето (Тревизо, Сан-

Дона-ді-П'яве) – для української асоціації «Ластівка» та школи «Сонячні промінці».

Найновішою серією авторського проекту є «Всесвіт україноспіву: Бразилія». За хронологією подій українського фестивалю, що відбувся в серпні-вересні 2024 року в Бразилії, було створено відеоролик, в якому нами розкрито сутність та особливості мистецьких подій, що організовані українцями різних міст Бразилії: Куритиба, Прудентополіс, Пауло Фронтін (штат Парана), м. Папандуву (штат Санта-Катаріна), м. Малет (штат Парана), водоспад Ігуасу та ін. Ми розповідаємо аудиторії про творчі колективи українських громад Бразилії – танцювальні ансамблі «Українська душа», «Веселка», клуб «Полтава», хор «Барвінок», ансамбль бандуристів «Фіалка».

Відеоролик «Всесвіт україноспіву: Іспанія» дає можливість відчутти атмосферу національного свята – Дня Вишиванки в Каталонії, організованого Асоціацією батьків та вчителів «Берегиня» та Українською школою «Мрія» в Барселоні. Найбільший український фестиваль в Північній Америці «Bloor West Village Ukrainian Festival» в Торонто (Канада), який понад 20 років поспіль збирає мільйони прихильників українського мистецтва з різних держав, відображений у відеоролику «Всесвіт україноспіву: Канада». Досвід проведення циклу просвітницьких заходів по центрах українських громад Кракова та Кельце представлено у відеоролику «Всесвіт україноспіву: Польща». У ньому ми також проводимо коротку пісенну екскурсію «Музеєм польської пісні» в м. Ополе.

Наостанок варто додати, що сьогодні ми маємо не лише пишатися українською піснею та сприяти її збереженню, а завдяки її міжнародній презентації формувати простір однодумців та партнерів для досягнення перемоги. Відеоролики проекту «Всесвіт україноспіву» знаходяться у вільному доступі за посиланням на к'юар-код вкінці статті.

К'юар-код 1:

посилання на
відеопроєкт
«Всесвіт
україноспіву»

